

Komunikat GIIF w sprawie rejestracji transakcji wymiany walut

Każdorazowo do instytucji obowiązanej należy ocena, czy operacje zamiany zlecane przez klienta stanowią elementy składowe jednej transakcji (co pociąga za sobą obowiązek rejestracji ze względu na przekroczenie progu przez sumę kwot poszczególnych operacji), czy też stanowią oddzielne transakcje.

Każdorazowo do instytucji obowiązanej należy ocena, czy operacjom zamiany zlecanym przez klienta towarzyszą okoliczności, które w ocenie instytucji obowiązanej wskazują, że może mieć ona związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu (co pociąga za sobą obowiązek rejestracji bez względu na wartość transakcji).

Każdorazowo do instytucji obowiązanej należy ocena, czy operacje zamiany zlecane przez klienta nie stanowią jednej transakcji podzielonej przez klienta w celu uniknięcia rejestracji art.8 ust.1 ustawy (co pociąga za sobą obowiązek ich rejestracji jako *transakcji powiązanych*, tj. z kodem 1 w polu 07 karty/rekordu transakcji).

REJESTRACJA TRANSAKCJI, KTÓRYCH OKOLICZNOŚCI WSKAZUJĄ NA MOŻLIWY ZWIĄZEK Z PRANIEM PIENIĘDZY LUB FINANSOWANIEM TERRORYZMU.

Instytucje obowiązane rejestrują **wszystkie** transakcje, o których mowa w art. 8 ust. 3 oraz 3a ustawy. Informacje o zarejestrowanych transakcjach należy przekazać do GIIF **niezwłocznie**.

REJESTRACJA TRANSAKCJI, KTÓRYCH RÓWNOWARTOŚĆ PRZEKRACZA 15.000 EURO.

W świetle przepisów art. 8 ust. 1 *ustawy* rejestracji transakcji dokonuje instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję, tj. bezpośrednio wykonująca zlecenie lub dyspozycję klienta (art. 2 pkt 1e *ustawy*). Z kolei zgodnie z art.2 pkt. 2) ppkt.b) *ustawy* za *transakcję* rozumie się *kupno i sprzedaż wartości dewizowych*. Jednocześnie Minister Finansów w wydanym na podstawie przepisów *ustawy* rozporządzeniu wykonawczym określił *wzór rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 4, sposób jego prowadzenia oraz tryb dostarczania danych z rejestru* Generalnemu Inspektorowi, w szczególności w przypadku rejestracji transakcji kupna/sprzedaży wartości dewizowych przewidział użycie kodu '06' dla określenia kategorii

rejestrowanej transakcji (wskazywanej w polu 06 karty transakcji) z nazwą kategorii „zamiana wartości dewizowych” (załącznik nr 2 w pkt. E). Należy zatem rozumieć, że rejestracja transakcji *kupna/sprzedaży wartości dewizowych*, o której mowa w cytowanym powyżej art.2 pkt. 2) ppkt.b) *ustawy*, powinna polegać na rejestracji pojedynczej informacji o *zamianie wartości dewizowych*. Wzór karty transakcji (zał. nr 1 do ww. rozporządzenia) i opisy poszczególnych pól karty transakcji (tożsame z odpowiadającymi im opisami w strukturze zapisu elektronicznego poszczególnych rekordów rejestrowanych i przekazywanych informacji) pozwalają na umieszczenie informacji o kwocie i walucie „przed zamianą” (pola 13 i 14 karty transakcji) oraz o kwocie i walucie „po zamianie” (pola 15 i 16 karty transakcji). Pozwalają również na umieszczenie informacji o rachunkach, w przypadku wykorzystania rachunków do wykonania operacji *kupna/sprzedaży wartości dewizowych* składających się na przeprowadzaną przez instytucję obowiązaną *transakcję zamiany wartości dewizowych*. Podkreślić trzeba, że w karcie transakcji należy umieszczać informacje o rachunkach podmiotu biorącego udział w transakcji, tj. numer rachunku źródłowego i numer rachunku docelowego (jeśli zostały użyte) klienta instytucji obowiązanej, a nie numery rachunków instytucji obowiązanej (np. kantoru). W specyficznej sytuacji zamiany wartości dewizowych beneficjentem transakcji jest ten sam podmiot, w imieniu którego transakcja jest wykonywana, co oznacza, że w karcie transakcji znaleźć się ma informacja o numerach rachunków tego właśnie podmiotu.

Jeśli instytucja obowiązana w ramach swojej działalności świadczy – oprócz zamiany wartości dewizowych – również usługę płatniczą polegającą na przekazaniu środków w różnych walutach pomiędzy kontami różnych klientów z jednoczesnym przewalutowaniem, to transakcję taką również można zarejestrować w postaci pojedynczej informacji o przelewie (kod kategorii transakcji 03/04) z jednoczesną *zamianą wartości dewizowych* (pełny kod rodzaju transakcji: 0307 lub 0407, bardziej szczegółowy opis w dalszej części komunikatu).

Ze względu na pojawiające się wątpliwość co do sposobu rejestracji różnych rodzajów transakcji zamiany wartości dewizowych, w szczególności związanych ze znacznymi zmianami technologicznymi i rozwojem rynku wymiany walut w ostatnich latach, poniżej zawarto krótki opis poszczególnych wariantów transakcji podlegających rejestracji wraz ze wskazaniem sposobu wypełniania wybranych pól karty transakcji.

Zasady Rejestracji:

1. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana całkowicie w gotówce, w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję:3
2. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana z wykorzystaniem przelewów pomiędzy rachunkami bankowymi:4
3. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana z wykorzystaniem przelewu z rachunku bankowego klienta i wypłatą w gotówce środków w docelowej walucie w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję:5

4. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana z wpłatą w gotówce środków przez klienta w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję i wykorzystaniem przelewu na rachunek bankowy klienta środków w docelowej walucie:.....	6
5. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana w gotówce lub z wykorzystaniem przelewu pomiędzy rachunkami bankowymi, w której klient wpłacił lub wypłacił środki w więcej niż jednej walucie:.....	7
6. Transakcje zamiany wykonywane w cyklu.	13
7. Rejestracja transakcji będących realizacją zlecenia przekazania środków pomiędzy różnymi kontami tego samego lub różnych klientów z jednoczesnym przewalutowaniem.	14
8. Transakcje zamiany przeprowadzane przez tzw. „platformy walutowe”.	16
9. Forma rejestracji i przekazywania transakcji do GIIF	16
10. Transakcje związane z gospodarką własną instytucji obowiązanych.	17

1. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana całkowicie w gotówce, w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję:

pole „06” – kod rodzaju transakcji – wpisać kod 0607,

pole „11” – data realizacji transakcji – wpisać datę wykonania zamiany wartości dewizowych,

pole „12” – miejsce realizacji transakcji – wpisać miejsce przeprowadzenia transakcji,

pole „13” – kwota transakcji – wpisać kwotę jaką klient przedstawił do wymiany,

pole „14” – jednostka transakcji – wpisać symbol waluty jaką klient przedstawił do wymiany,

pole „15” – kwota po zamianie – wpisać kwotę, jaką klient otrzymał po wymianie,

Pole „16” – jednostka po zamianie – wpisać symbol waluty otrzymanej przez klienta po wymianie,

Sekcja podmiot, który wydaje dyspozycję: dane klienta lub jego przedstawiciela

Sekcja podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli są takie same jak podmiotu wydającego dyspozycję, tj. klient działa we własnym imieniu)

Sekcja beneficjent: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli beneficjent jest tożsamy z podmiotem wydającym dyspozycję)

W przypadku, gdy podmiot, który wydaje dyspozycję, podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja, oraz beneficjent są tożsami, wystarczy wypełnić tylko sekcję dot. podmiotu, który wydaje dyspozycję.

pole „43” - rachunek źródłowy – niewypełnione,

pole „44” - rachunek docelowy – niewypełnione,

W przypadku transakcji, o której mowa w art.8 ust.3 ustawy, w polu „8” – kod transakcji podejrzanej – należy wpisać odpowiedni kod, w przeciwnym razie pole to pozostaje niewypełnione.

2. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana z wykorzystaniem przelewów pomiędzy rachunkami bankowymi:

pole „06” – kod rodzaju transakcji – wpisać kod 0607,

pole „11” – data realizacji transakcji – wpisać datę wykonania docelowego przelewu w docelowej walucie na rachunek klienta,

pole „12” – miejsce realizacji transakcji – wpisać „bank”,

pole „13” – kwota transakcji – wpisać kwotę jaką klient przelał ze swojego rachunku na rachunek podmiotu dokonującego zamiany,

pole „14” – jednostka transakcji – wpisać symbol waluty jaką klient przelał ze swojego rachunku na rachunek podmiotu dokonującego zamiany,

pole „15” – kwota po zamianie – wpisać kwotę, jaką klient otrzymał na swoje konto po wymianie,

Pole „16” – jednostka po zamianie – wpisać symbol waluty, jaką otrzymał klient na swoje konto po wymianie,

Sekcja podmiot, który wydaje dyspozycję: dane klienta lub jego przedstawiciela

Sekcja podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli są takie same jak podmiotu wydającego dyspozycję, tj. klient działa we własnym imieniu)

Sekcja beneficjent: dane klient

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli beneficjent jest tożsamy z podmiotem wydającym dyspozycję)

W przypadku, gdy podmiot, który wydaje dyspozycję, podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja, oraz beneficjent są tożsami, wystarczy wypełnić tylko sekcję dot. podmiotu, który wydaje dyspozycję.

pole „43” - rachunek źródłowy – wpisać nr rachunku klienta, z którego wpłynęły środki,

pole „44” - rachunek docelowy – wpisać nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki w docelowej walucie

W przypadku transakcji, o której mowa w art.8 ust.3 ustawy, w polu „8” – kod transakcji podejrzanej – należy wpisać odpowiedni kod, w przeciwnym razie pole to pozostaje niewypełnione.

3. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana z wykorzystaniem przelewu z rachunku bankowego klienta i wypłatą w gotówce środków w docelowej walucie w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającej transakcję:

pole „06” – kod rodzaju transakcji – wpisać kod 0607,

pole „11” – data realizacji transakcji – wpisać datę wypłaty w gotówce środków w docelowej walucie przez klienta,

pole „12” – miejsce realizacji transakcji – wpisać miejsce wypłaty w gotówce,

pole „13” – kwota transakcji – wpisać kwotę jaką klient przelał ze swojego rachunku na rachunek podmiotu dokonującego zamiany,

pole „14” – jednostka transakcji – wpisać symbol waluty jaką klient przelał ze swojego rachunku na rachunek podmiotu dokonującego zamiany,

pole „15” – kwota po zamianie – wpisać kwotę, jaką klient otrzymał w gotówce po wymianie,

Pole „16” – jednostka po zamianie – wpisać symbol waluty, jaką otrzymał klient w gotówce po wymianie,

Sekcja podmiot, który wydaje dyspozycję: dane klienta lub jego przedstawiciela

Sekcja podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli są takie same jak podmiotu wydającego dyspozycję, tj. klient działa we własnym imieniu)

Sekcja beneficjent: dane klient

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli beneficjent jest tożsamy z podmiotem wydającym dyspozycję)

W przypadku, gdy podmiot, który wydaje dyspozycję, podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja, oraz beneficjent są tożsami wystarczy wypełnić tylko sekcję dot. podmiotu, który wydaje dyspozycję.

pole „43” - rachunek źródłowy – wpisać nr rachunku klienta, z którego wpłynęły środki,

pole „44” - rachunek docelowy – niewypełnione

W przypadku transakcji, o której mowa w art.8 ust.3 ustawy, w polu „8” – kod transakcji podejrzanej – należy wpisać odpowiedni kod, w przeciwnym razie pole to pozostaje niewypełnione.

4. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana z wpłatą w gotówce środków przez klienta w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję i wykorzystaniem przelewu na rachunek bankowy klienta środków w docelowej walucie:

pole „06” – kod rodzaju transakcji – wpisać kod 0607,

pole „11” – data realizacji transakcji – wpisać datę wykonania docelowego przelewu w docelowej walucie na rachunek klienta,

pole „12” – miejsce realizacji transakcji – wpisać „bank”,

pole „13” – kwota transakcji – wpisać kwotę jaką klient wpłacił w gotówce w siedzibie podmiotu dokonującego zamiany,

pole „14” – jednostka transakcji – wpisać symbol waluty jaką klient wpłacił w gotówce w siedzibie podmiotu dokonującego zamiany,

pole „15” – kwota po zamianie – wpisać kwotę, jaką klient otrzymał na swoje konto po wymianie,

Pole „16” – jednostka po zamianie – wpisać symbol waluty, jaką otrzymał klient na swoje konto po wymianie,

Sekcja podmiot, który wydaje dyspozycję: dane klienta lub jego przedstawiciela

Sekcja podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli są takie same jak podmiotu wydającego dyspozycję, tj. klient działa we własnym imieniu)

Sekcja beneficjent: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli beneficjent jest tożsamy z podmiotem wydającym dyspozycję)

W przypadku, gdy podmiot, który wydaje dyspozycję, podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja oraz beneficjent są tożsami, wystarczy wypełnić tylko sekcję podmiot, który wydaje dyspozycję.

pole „43” - rachunek źródłowy – niewypełnione,

pole „44” - rachunek docelowy – wpisać nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki w docelowej walucie

W przypadku transakcji, o której mowa w art.8 ust.3 ustawy, w polu „8” – kod transakcji podejrzanej – należy wpisać odpowiedni kod, w przeciwnym razie pole to pozostaje niewypełnione.

5. Transakcja zamiany wartości dewizowych przeprowadzana w gotówce lub z wykorzystaniem przelewu pomiędzy rachunkami bankowymi, w której klient wpłacił lub wypłacił środki w więcej niż jednej walucie:

W przypadku transakcji, która polega na zamianie w drodze kilku operacji środków w kilku różnych walutach (klient składa dyspozycję wymiany środków w kilku różnych walutach), podmiot wykonujący zamianę rejestruje poszczególne operacje w poszczególnych walutach na odrębnych kartach transakcji (w oddzielnych rekordach transakcji w wersji elektronicznej), tj. w polach 13-16 tych kart (rekordów) umieszcza informację o kwotach/jednostkach w poszczególnych walutach, przy czym w celu porównania z progiem rejestracji za kwotę transakcji uważa się sumaryczną kwotę wyrażoną EUR, obliczoną dla każdej z walut wymienianych w poszczególnych operacjach. Dla wskazania, że rejestracja dotyczy transakcji zamiany walut przeprowadzonej w drodze kilku operacji w różnych walutach, jako kod rodzaju transakcji (pole „06” karty transakcji) zaleca się stosowanie kodu ‘0687’ (alternatywne rozwiązanie może polegać na użyciu kodu 0607 i opisanie w polu „45” – uwagi – szczegółów transakcji, w tym rodzajów/kwot poszczególnych walut składających się w sumie na transakcję przeprowadzoną w drodze kilku równoczesnych operacji zamiany).

Przykład 1: klient zleca wymianę 10 tys. EUR w gotówce na złotówki i 15 tys. USD w gotówce na złotówki. Sumaryczna wartość dwóch operacji wymiany, składających się na transakcję zamiany wartości dewizowych, w tym przypadku przekracza próg ustawowy. Podmiot przeprowadzający zamianę rejestruje transakcję na dwóch kartach (w dwóch rekordach w wersji elektronicznej). Numery identyfikacyjne transakcji na obu kartach (numer ewidencyjny, numer rejestracji w danym dniu, numer dokumentu transakcji) nadawane są wg ogólnych zasad (dla każdej z operacji jak dla oddzielnej transakcji).

pole „06” pierwszej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” pierwszej karty – kwota transakcji – 10 000,00

pole „14” pierwszej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” pierwszej karty – kwota po zamianie – wpisać kwotę, jaką klient otrzymał w gotówce w PLN za 10 tys. EUR,

pole „16” pierwszej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „06” drugiej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” drugiej karty – kwota transakcji – 15 000,00

pole „14” drugiej karty – jednostka transakcji – USD,

pole „15” drugiej karty – kwota po zamianie – wpisać kwotę, jaką klient otrzymał w gotówce w PLN za 15 tys. USD,

pole „16” drugiej karty – jednostka po zamianie – PLN,

Pozostałe pola obu kart transakcji wypełnione zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 1.

Przykład 2: klient zleca wymianę 10 tys. EUR na złotówki i 15 tys. USD na złotówki oraz dokonuje przelewu ww. kwot ze swoich kont bankowych na konta podmiotu przeprowadzającego zamianę. Po zamianie instytucja obowiązana przekazuje/przelewa środki w złotych na konto/konta bankowe wskazane przez klienta. Sumaryczna wartość dwóch operacji wymiany, składających się na transakcję zamiany wartości dewizowych, w tym przypadku przekracza próg ustawowy. Podmiot przeprowadzający zamianę rejestruje transakcję na dwóch kartach (w dwóch rekordach w wersji elektronicznej). Numery identyfikacyjne transakcji na obu kartach (numer ewidencyjny, numer rejestracji w danym dniu, numer dokumentu transakcji) nadawane są wg ogólnych zasad (dla każdej z operacji jak dla oddzielnej transakcji).

pole „06” pierwszej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” pierwszej karty – kwota transakcji – 10 000,00

pole „14” pierwszej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” pierwszej karty – kwota po zamianie – kwota, jaką klient otrzymał na swoje konto po wymianie w PLN za swoje 10 tys. EUR,

pole „16” pierwszej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” pierwszej karty – rachunek źródłowy – nr rachunku klienta, z którego wpłynęły środki w EUR

pole „44” pierwszej karty – rachunek docelowy – nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki z wymiany EUR w złotych,

pole „06” drugiej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” drugiej karty – kwota transakcji – 15 000,00

pole „14” drugiej karty – jednostka transakcji – USD,

pole „15” drugiej karty – kwota po zamianie – kwota, jaką klient otrzymał na swoje konto po wymianie w PLN za swoje 15 tys. USD,

pole „16” drugiej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” drugiej karty – rachunek źródłowy – nr rachunku klienta, z którego wpłynęły środki w USD

pole „44” drugiej karty – rachunek docelowy – nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki z wymiany USD w złotych,

Pozostałe pola obu kart transakcji wypełnione zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 2.

Przykład 3: klient zleca wymianę 11 tys. EUR na złotówki i 14 tys. USD na złotówki oraz dokonuje przelewu ww. kwot ze swoich kont bankowych na konta podmiotu przeprowadzającego zamianę. Po zamianie klient w gotówce odbiera środki w docelowej walucie w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję. Sumaryczna wartość dwóch operacji wymiany, składających się na transakcję zamiany wartości dewizowych, w tym przypadku przekracza próg ustawowy. Podmiot przeprowadzający zamianę rejestruje transakcję na dwóch kartach (w dwóch rekordach w wersji elektronicznej). Numery identyfikacyjne transakcji na obu kartach (numer ewidencyjny, numer rejestracji w danym dniu, numer dokumentu transakcji) nadawane są wg ogólnych zasad (dla każdej z operacji jak dla oddzielnej transakcji).

pole „06” pierwszej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” pierwszej karty – kwota transakcji – 11 000,00

pole „14” pierwszej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” pierwszej karty – kwota po zamianie – kwota, jaką klient otrzymał w gotówce w PLN za swoje 11 tys. EUR,

pole „16” pierwszej karty – jednostka po zmianie – PLN,

pole „43” pierwszej karty – rachunek źródłowy – nr rachunku klienta, z którego wpłynęły środki w EUR

pole „44” pierwszej karty – rachunek docelowy – niewypełnione,

pole „06” drugiej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” drugiej karty – kwota transakcji – 14 000,00

pole „14” drugiej karty – jednostka transakcji – USD,

pole „15” drugiej karty – kwota po zamianie – kwota, jaką klient otrzymał w gotówce w PLN za swoje 14 tys. USD,

pole „16” drugiej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” drugiej karty – rachunek źródłowy – nr rachunku klienta, z którego wpłynęły środki w USD

pole „44” drugiej karty – rachunek docelowy – niewypełnione,

Pozostałe pola obu kart transakcji wypełnione zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 3

Przykład 4: klient zleca wymianę 9 tys. EUR na złotówki i 18 tys. USD na złotówki wpłacając ww. kwoty w gotówce w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję zlecając

jednocześnie przelew na rachunek bankowy klienta środków w docelowej walucie/walutach po zamianie. Po zamianie instytucja obowiązana przekazuje/przelewa środki w złotych na konto/konta bankowe wskazane przez klienta. Sumaryczna wartość dwóch operacji wymiany, składających się na transakcję zamiany wartości dewizowych, w tym przypadku przekracza próg ustawowy. Podmiot przeprowadzający zamianę rejestruje transakcję na dwóch kartach (w dwóch rekordach w wersji elektronicznej). Numery identyfikacyjne transakcji na obu kartach (numer ewidencyjny, numer rejestracji w danym dniu, numer dokumentu transakcji) nadawane są wg ogólnych zasad (dla każdej z operacji jak dla oddzielnej transakcji).

pole „06” pierwszej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” pierwszej karty – kwota transakcji – 9 000,00

pole „14” pierwszej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” pierwszej karty – kwota po zamianie – kwota, jaką klient otrzymał na swoje konto po wymianie w PLN za swoje 9 tys. EUR,

pole „16” pierwszej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” pierwszej karty – niewypełnione,

pole „44” pierwszej karty – rachunek docelowy – nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki z wymiany EUR w złotych,

pole „06” drugiej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” drugiej karty – kwota transakcji – 18 000,00

pole „14” drugiej karty – jednostka transakcji – USD,

pole „15” drugiej karty – kwota po zamianie – kwota, jaką klient otrzymał na swoje konto po wymianie w PLN za swoje 18 tys. USD,

pole „16” drugiej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” drugiej karty – niewypełnione,

pole „44” drugiej karty – rachunek docelowy – nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki z wymiany USD w złotych,

Pozostałe pola obu kart transakcji wypełnione zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 4.

W przypadku wykonywania transakcji zamiany w drodze operacji dotyczących kilku walut z różnym sposobem przekazywania środków od/do klienta (np. część w gotówce, część przelewem) instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję zamiany rejestruje poszczególne operacje w poszczególnych

walutach na odrębnych kartach transakcji (w oddzielnych rekordach transakcji w wersji elektronicznej) stosując do każdej z operacji odpowiednie zasady określone w punktach 1-4.

Przykład 5: klient zleca wymianę 16 tys. EUR (które wpłaca w gotówce w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję) w taki sposób, żeby po zakończeniu transakcji otrzymać 20 tys. PLN w gotówce, a pozostałą kwotę chce otrzymać na swoje konto bankowe. Sumaryczna wartość dwóch operacji wymiany, składających się na transakcję zamiany wartości dewizowych, w tym przypadku przekracza próg ustawowy. Podmiot przeprowadzający zamianę rejestruje transakcję na dwóch kartach (w dwóch rekordach w wersji elektronicznej). Numery identyfikacyjne transakcji na obu kartach (numer ewidencyjny, numer rejestracji w danym dniu, numer dokumentu transakcji) nadawane są wg ogólnych zasad (dla każdej z operacji jak dla oddzielnej transakcji).

pole „06” pierwszej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” pierwszej karty – kwota transakcji – kwota w EUR, która odpowiada wartości 20 tys. zł wg przelicznika zastosowanego przez podmiot dokonujący zamiany,

pole „14” pierwszej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” pierwszej karty – kwota po zamianie – 20 000,- kwota,

pole „16” pierwszej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” pierwszej karty – niewypełnione,

pole „44” pierwszej karty – niewypełnione,

pole „06” drugiej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” drugiej karty – kwota transakcji – pozostała kwota w EUR (różnica pomiędzy 16 tys. a kwota wpisaną w karcie pierwszej)

pole „14” drugiej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” drugiej karty – kwota po zamianie – pozostała kwota, jaką klient otrzymał na swoje konto po wymianie w PLN,

pole „16” drugiej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” drugiej karty – niewypełnione,

pole „44” drugiej karty – rachunek docelowy – nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki z wymiany w złotych,

Pozostałe pola obu kart transakcji wypełnione zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 1 (dla pierwszej karty) i 4 (dla drugiej karty).

Przykład 6: klient zleca wymianę 18 tys. EUR (które wpłaca w gotówce w miejscu prowadzenia działalności podmiotu przeprowadzającego transakcję) w taki sposób, żeby po zakończeniu transakcji otrzymać 30 tys. PLN w gotówce, a pozostałą kwotę chce wymienić na franki szwajcarskie i otrzymać na swoje konto bankowe. Sumaryczna wartość operacji wymiany, składających się na transakcję zamiany wartości dewizowych, w tym przypadku przekracza próg ustawowy. Podmiot przeprowadzający zamianę rejestruje transakcję na trzech kartach (w trzech rekordach w wersji elektronicznej). Numery identyfikacyjne transakcji na kartach (numer ewidencyjny, numer rejestracji w danym dniu, numer dokumentu transakcji) nadawane są wg ogólnych zasad (dla każdej z operacji jak dla oddzielnej transakcji).

pole „06” pierwszej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” pierwszej karty – kwota transakcji – kwota w EUR, która odpowiada wartości 30 tys. zł wg przelicznika zastosowanego przez podmiot dokonujący zamiany,

pole „14” pierwszej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” pierwszej karty – kwota po zamianie – 30 000,-,

pole „16” pierwszej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” pierwszej karty – niewypełnione,

pole „44” pierwszej karty – niewypełnione,

pole „06” drugiej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” drugiej karty – kwota transakcji – pozostała kwota w EUR (różnica pomiędzy 18 tys. a kwotą wpisaną w karcie pierwszej),

pole „14” drugiej karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” drugiej karty – kwota po zamianie – kwota w złotych, która odpowiada wartości kwoty w EUR wskazanej w polu „13” wg przelicznika zastosowanego przez podmiot dokonujący zamiany,

pole „16” drugiej karty – jednostka po zamianie – PLN,

pole „43” drugiej karty – niewypełnione,

pole „44” drugiej karty – niewypełnione,

pole „06” trzeciej karty – kod rodzaju transakcji – kod 0687,

pole „13” trzeciej karty – kwota transakcji – kwota, w złotych, równa kwocie wskazanej w polu „13” drugiej karty

pole „14” trzeciej karty – jednostka transakcji – PLN,

pole „15” trzeciej karty – kwota po zamianie – kwota, jaką klient otrzymał na swoje konto w CHF po wymianie,

pole „16” trzeciej karty – jednostka po zamianie – CHF,

pole „43” trzeciej karty – niewypełnione,

pole „44” trzeciej karty – rachunek docelowy – nr rachunku klienta, na który podmiot dokonujący zamiany przekazał środki z wymiany w CHF,

Pozostałe pola kart transakcji wypełnione zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 1 (karta pierwsza i druga) i 4 (dla trzeciej karty).

6. Transakcje zamiany wykonywane w cyklu.

Jeśli instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcje zamiany wartości dewizowych świadczy klientom usługę wielokrotnej zamiany, tj. bez zakończenia jednej transakcji przekazaniem (w gotówce, przelewem bankowym) środków klientowi, umożliwia klientowi zlecenie i wykonanie kolejnej zamiany (bez względu na walutę po zamianie) przechowując w okresie między zamianami środki klienta w dowolny sposób, to rejestracji podlega każda z transakcji zamiany zleconych przez klienta, przy czym za datę realizacji transakcji nie kończącej się przekazaniem (w gotówce, przelewem bankowym) środków klientowi uznaje się datę przedstawienia klientowi środków do dyspozycji w systemie instytucji obowiązanej (tj. datę, od której klient może zlecić kolejną zamianę), a za numer rachunku docelowego (pole 44) uznaje się indywidualny identyfikator klienta w systemie instytucji obowiązanej. Ostatnia transakcja zamiany z cyklu zamian, tj. ta transakcja zamiany, po której klient zleca przekazanie sobie (w gotówce, przelewem bankowym) środków, rejestrowana jest przez instytucję obowiązującą ze wskazaniem jako rachunek źródłowy (pole 43) indywidualnego identyfikatora klienta w systemie instytucji obowiązanej. Przy rejestracji transakcji stanowiących jeden z elementów cyklu transakcji zamiany umożliwianych przez instytucję obowiązującą klientowi, zaleca się stosowanie kodu ‘0688’ (alternatywne rozwiązanie może polegać na użyciu kodu 0607 i opisanu w polu „45” – uwagi – szczegółów transakcji). Jeśli jednocześnie transakcja w takim cyklu zamian przeprowadzana jest w drodze więcej niż jednej operacji w różnych walutach, zaleca się stosowanie do rejestracji takich transakcji zasad określonych w punkcie 5 i użycie kodu ‘0689’ jako kodu rodzaju transakcji (alternatywne rozwiązanie może polegać na użyciu kodu 0607 i opisanu w polu „45” – uwagi – szczegółów transakcji, w tym informacji o rodzajach/kwotach poszczególnych walut składających się w sumie na transakcję przeprowadzoną w drodze kilku równoczesnych operacji zamiany). Pozostałe pola kart transakcji dla transakcji wykonywanych w „cyklu zamian” wypełniane powinny być zgodnie z zasadami określonymi w punktach 1-4.

7. Rejestracja transakcji będących realizacją zlecenia przekazania środków pomiędzy różnymi kontami tego samego lub różnych klientów z jednoczesnym przewalutowaniem.

Jeśli instytucja obowiązana w ramach swojej działalności świadczy usługę polegającą na przekazaniu środków pomiędzy kontami klienta/klientów z jednoczesnym przewalutowaniem, to transakcję taką również można zarejestrować w postaci pojedynczej informacji o przelewie (kod kategorii transakcji 03/04) z jednoczesną zamianą wartości dewizowych (pełny kod rodzaju transakcji: 0307 lub 0407).

Przykład 7: klient zleca przelew 20 tys. EUR ze swojego rachunku w danej instytucji obowiązanej na inny swój rachunek w tej samej instytucji obowiązanej prowadzony w PLN. Instytucja obowiązana „automatycznie” wraz z przelewem dokonuje tzw. przewalutowania środków zgodnie z regulaminem i tabelą prowizji. Rejestracja może nastąpić w drodze zapisania transakcji w jednej karcie (jednym rekordzie w wersji elektronicznej) transakcji.

pole „06” karty – kod rodzaju transakcji – kod 0407,

pole „11” – data realizacji transakcji – data uznania rachunku klienta prowadzonego w PLN,

pole „13” karty – kwota transakcji – 20 000,-,

pole „14” karty – jednostka transakcji – EUR,

pole „15” karty – kwota po zamianie – kwota w złotych faktycznie trafiająca na konto klienta (tj. po odliczeniu prowizji i ewentualnych innych opłat),

pole „16” karty – jednostka po zamianie – PLN,

Sekcja podmiot, który wydaje dyspozycję: dane klienta lub jego przedstawiciela

Sekcja podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli są takie same jak podmiotu wydającego dyspozycję, tj. klient działa we własnym imieniu)

Sekcja beneficjent: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli beneficjent jest tożsamy z podmiotem wydającym dyspozycję)

W przypadku, gdy podmiot, który wydaje dyspozycję, podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja, oraz beneficjent są tożsami wystarczy wypełnić tylko sekcję dot. podmiotu, który wydaje dyspozycję.

pole „43” karty – numer rachunku klienta prowadzonego w EUR,

pole „44” karty – numer rachunku klienta prowadzonego w PLN.

Przykład 8: klient zleca instytucji obowiązanej (która prowadzi dla niego dwa rachunki: jeden w EUR, drugi w PLN) - za pośrednictwem serwisu udostępnionego przez instytucję obowiązaną w ramach usług *on-line* - zakup za środki z rachunku prowadzonego w PLN 18 tys. EUR i ich zaksięgowanie na rachunku prowadzonym w EUR. Rejestracja może nastąpić w drodze zapisania transakcji w jednej karcie (jednym rekordzie w wersji elektronicznej) transakcji.

pole „06” karty – kod rodzaju transakcji – kod 0407,

pole „11” – data realizacji transakcji – data uznania rachunku klienta prowadzonego w EUR,

pole „13” karty – kwota transakcji – kwota w złotych, która faktycznie została pobrana z konta klienta,

pole „14” karty – jednostka transakcji – PLN,

pole „15” karty – kwota po zamianie – 18 000,-

pole „16” karty – jednostka po zamianie – EUR,

Sekcja podmiot, który wydaje dyspozycję: dane klienta lub jego przedstawiciela

Sekcja podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli są takie same jak podmiotu wydającego dyspozycję, tj. klient działa we własnym imieniu)

Sekcja beneficjent: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli beneficjent jest tożsamy z podmiotem wydającym dyspozycję)

W przypadku, gdy podmiot, który wydaje dyspozycję, podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja oraz beneficjent są tożsami, wystarczy wypełnić tylko sekcję podmiot, który wydaje dyspozycję.

pole „43” karty – numer rachunku klienta prowadzonego w PLN,

pole „44” karty – numer rachunku klienta prowadzonego w EUR.

Przykład 9: klient zleca przelew ze swojego rachunku złotówkowego w danej instytucji obowiązanej jako zapłatę podmiotowi, który posiada rachunek w innej instytucji prowadzony w EUR (ma zapłacić 30 tys. EUR). Instytucja obowiązana „automatycznie” wraz z przelewem dokonuje tzw. przewalutowania środków zgodnie z regulaminem i tabelą prowizji. Rejestracja może nastąpić w drodze zapisania transakcji w jednej karcie (jednym rekordzie w wersji elektronicznej) transakcji.

pole „06” karty – kod rodzaju transakcji – kod 0307,

pole „11” – data realizacji transakcji – data obciążenia rachunku klienta prowadzonego w PLN,

pole „13” karty – kwota transakcji – kwota w złotych faktycznie obciążająca konto klienta (tj. po doliczeniu prowizji i ewentualnych innych opłat),

pole „14” karty – jednostka transakcji – PLN,

pole „15” karty – kwota po zamianie – 30 000,-

pole „16” karty – jednostka po zamianie – EUR,

Sekcja podmiot, który wydaje dyspozycję: dane klienta lub jego przedstawiciela

Sekcja podmiot, w imieniu którego wydawana jest dyspozycja: dane klienta

(zgodnie z rozporządzeniem dane w tej sekcji mogą pozostać niewypełnione, jeśli są takie same jak podmiotu wydającego dyspozycję, tj. klient działa we własnym imieniu)

Sekcja beneficjent: dane podmiotu wskazanego przez klienta jako adresat przelewu

pole „43” karty – numer rachunku klienta prowadzonego w PLN,

pole „44” karty – numer rachunku podmiotu wskazanego przez klienta jako adresat przelewu.

8. Transakcje zamiany przeprowadzane przez tzw. „platformy walutowe”.

Podmioty świadczące usługi polegające na zbieraniu i kojarzeniu zleceń zamiany wartości dewizowych od różnych klientów i organizujące/umożliwiające wymianę walut pomiędzy różnymi klientami, są instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu art. 2 ust 1 pkt p *ustawy*. Instytucje te rejestrują transakcje zamiany walut zgodnie z zasadami określonymi w punktach 1-5, przy czym dla każdego z klientów będących stroną zorganizowanej w powyższy sposób transakcji zamiany, rejestruje się transakcję oddzielnie, na oddzielnych kartach (w oddzielnym rekordzie w wersji elektronicznej).

9. Forma rejestracji i przekazywania transakcji do GIIF

Instytucje obowiązane mają obowiązek – określony w art.8. *ustawy* – rejestrowania transakcji w *Rejestrze transakcji*. Zgodnie z delegacją ustawową Minister Finansów w drodze rozporządzenia z dnia 21 września 2001 r. w *sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej* (Dz. U. z 2001 r. Nr 113 poz. 1210 z późn. zm.) określił (§ 2 ust. 1), że *Rejestr transakcji* może być prowadzony w formie papierowej lub elektronicznej („przy użyciu elektronicznych nośników informacji”).

Ww. *rozporządzenie* stanowi natomiast, że informacje o transakcjach instytucje obowiązane przekazują do GIIF w formie elektronicznej. Zgodnie z §7 ust. 1 rozporządzenia dane z *Rejestru* można przekazywać w formie papierowej kopii karty transakcji wyłącznie w odniesieniu do jednej transakcji w miesiącu.

W związku z wątpliwościami wyrażanymi w pytaniach do GIIF należy zwrócić uwagę, że:

- a. *Rozporządzenie* stanowi (§2 ust. 2), że dane do *Rejestru transakcji* wprowadza się bezzwłocznie, nie później jednak niż następnego dnia roboczego po zrealizowaniu transakcji (tak więc data rejestracji transakcji w *Rejestrze* może być co najwyżej o jeden dzień późniejsza niż data realizacji transakcji). Zarejestrowane informacje o transakcjach instytucje obowiązane przekazują do GIIF w ustawowych terminach (art. 12. ust.2 *ustawy*), tj. niezwłocznie w przypadku transakcji, o których mowa w art. 8. ust. 3 i 3.a *ustawy*, oraz w terminie 14 dni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego w przypadku transakcji, o których mowa w art. 8. ust. 1 *ustawy* (np.: transakcje, które zostały zarejestrowane w maju 2015 r. należy przekazać nie później niż do 14 czerwca 2015 r.).
- b. Instytucje obowiązane prowadzące *Rejestr transakcji* w formie papierowej oraz wykorzystujące do przekazywania danych do GIIF formularz elektronicznej karty transakcji na stronie WWW w systemie informatycznym GIIF, mogą jako formę rejestracji stosować wypełnienie ww. formularza elektronicznego. Po wydrukowaniu wypełnionego formularza elektronicznego przy pomocy narzędzia dostępnego na ww. stronie WWW systemu informatycznego GIIF otrzymany wydruk stanowi kartę transakcji, która może być dołączona do *Rejestru* prowadzonego przez instytucję obowiązaną w formie papierowej (wydruk spełnia wymogi *rozporządzenia* dla karty transakcji w *Rejestrze*).
- c. Wypełnienie i przesłanie informacji o zarejestrowanej w sposób określony w pkt. b. transakcji – przy pomocy formularza elektronicznej karty transakcji na stronie WWW w systemie informatycznym GIIF – nie narusza wymogów określonych w art. 12 ust. 2 *ustawy* – o ile zachowane zostały terminy wypełnienia-rejestracji opisane w pkt. a.

10. Transakcje związane z gospodarką własną instytucji obowiązanych.

Zwolnione z obowiązku rejestracji, na podstawie art. 8 ust. 1e pkt 4) *ustawy*, są transakcje związane z gospodarką własną instytucji obowiązanej.

Przypadek ten obejmuje w szczególności zakup przez kantor walut w innym kantorze w celu prowadzenia własnej działalności (tj. zakup waluty w celu obsługi zleceń klientów nie powinien być przez kantor kupujący rejestrowany, taką transakcję rejestruje kantor sprzedający) oraz sprzedaż przez kantor walut do banku w związku z nadwyżką posiadanych środków.